

Recull de Premsa

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Taula de contingut

La catedral del Montseny El Punt Avui Girona - 16/12/2018	3
Ibercàmera porta a Girona la Simfònica del Teatre Mariinsky dirigida per Valery Gergiev Diari de Girona - 15/12/2018	4
Un 'Messies' desesperançat El Punt Avui - 15/12/2018	5
Aureli Capmany i les nou nades del Cançoner Popular Regió 7 Especial - 15/12/2018	6
Dyango se sincera abans de l'actuació al Palau de la Música La Vanguardia Vivir - Catalán - 17/12/2018	8
Un sabater singular El Punt Avui Girona - 16/12/2018	11
Manuel Valls, a Cornellà La Vanguardia - Catalán - 17/12/2018	12
'El reino', muy real La Vanguardia - Catalán - 16/12/2018	13

Patrimoni

La catedral del Montseny

CLOENDA · Acaben els actes per commemorar el 950è aniversari de la consagració de l'església del monestir de Sant Salvador de Breda **LLEGAT** Els actes van ser una defensa de la necessitat de defensar la història per mitjà del patrimoni

Joan Trillas
BREDÀ

Els actes finals de la commemoració del 950è aniversari de la consagració de l'església del monestir de Sant Salvador de Breda que es van dur a terme ahir van ser, a la pràctica, una ferma defensa de la preservació del patrimoni, com a salvaguarda de la història i, també, de la convivència. Aquesta va ser una idea que va planar durant tot l'acte, que va ser precedit d'una missa solemne. La missa va ser oficiada conjuntament pel rector de Breda, mossèn Joan Triadó, i per mossèn Joan Auladell, que va ser vicari l'any 1968 i un dels impulsors de les celebracions del novè centenari.

L'alcalde de Breda, Dídac Manresa, va remarcar durant els parlaments l'esforç que ha fet el municipi per recuperar i reivindicar el seu llegat: "Els bredencs a vegades no sabem el tresor que tenim." Manresa va voler agrair l'esforç que han fet les institucions que s'han bolcat amb Breda, des de les europees, per mitjà dels fons Feder, fins a la Generalitat i la Diputació de Girona, entre d'altres. "Ens espera un futur esplendorós si sabem creure'ns el que tenim", va remarcar l'alcalde. Un argument que va seguir Vicent

L'alcalde, Dídac Manresa, al fons, parla després de la missa solemne, a Sant Salvador de Breda ■ Q. PUIG

Sanchis, director de TV3, que va destacar la importància del patrimoni català i la necessitat que es faci consciència del seu valor dins l'àmbit de l'educació. Per la seva part, el pare abat del monestir de Montserrat, Josep Maria Soler, va remarcar la importància de recor-

dar el passat per treballar des del present per construir el futur. Finalment, el bisbe de Girona, Francesc Pardo, va encoratjar a continuar treballant.

A dos quarts de nou del vespre l'Ajuntament de Breda va organitzar un concert de l'Orfeó Català a la

sala gran del Cercle Bredenc, per rememorar que el 1968 ja va actuar la mateixa societat coral en el mateix indret per celebrar el novè centenari. La consellera de Justícia, Ester Capella, hi va ser present en representació institucional de la Generalitat. Amb aquests actes es clou el programa d'activitats que s'han anat realitzant al llarg de la tardor, entre els quals hi ha hagut una gran cercavila el passat dia 1 de desembre en la qual van participar diverses entitats del municipi, un acte d'homenatge als organitzadors del novè centenari o una conferència sobre la història de monestir de Sant Salvador.

El monestir de Sant Salvador de Breda és un antic cenobi benedictí. Juntament amb la resta del nucli antic de la ciutat va ser declarat monument històric artístic el 1974. Aquesta obra està inclosa a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. La construcció es va iniciar el 4 de juny de 1038 i l'encarregat de supervisar les obres va ser Sunyer, primer abat de Sant Salvador. Sunyer va morir abans que l'edificació finalitzés i va ser el seu successor, l'abat Amat, qui finalment va culminar l'obra. L'església del monestir va ser consagrada pels bisbes de Girona i de Barcelona el 4 d'octubre de 1068. ■

Ibercàmera porta a Girona la Simfònica del Teatre Mariinsky dirigida per Valery Gergiev

► La Simfònica de Düsseldorf i la Simfònica Txaikovski també actuaran a la nova temporada, a més del violinista Miura

DANIEL BONAVENTURA/EFE GIRONA

■ La nova temporada de concerts d'Ibercàmera a Girona, que arrencarà el pròxim 20 de gener i es prolongarà fins al 9 de juny, ha programat primeres audicions i peces mai interpretades anteriorment a la ciutat, a l'hora que ha presumit de creixement amb públic de totes les comarques.

El president d'Ibercàmera, Josep Maria Prat, es va mostrar orgullós ahir de poder presentar a Girona per primera vegada un director de màxim prestigi mundial com Valery Gergiev, que oferirà al front de l'Orquestra Simfònica del Teatre Mariinsky (10 de març) la *Simfonia núm. 8* de Schubert i la

Valery Gergiev, considerat el millor director del món.

cantata *Alexander Nevsky*, de Prokófiev. L'orquestra actuarà acompanyada de l'Orfeó Català.

Presència excepcional es pot considerar també la de l'Orquestra Simfònica Txaikovski, amb Alexander Volodin al piano, que interpretarà (12 de maig) el *Concert per a piano núm. 3* de Prokófiev i la *Simfonia núm. 5* de Txaikovski.

Prat va citar entre altres peces la *Simfonia número 9* de Mahler, l'execució de la qual anirà a càrrec de la Simfònica de Düsseldorf (20 de gener), o *Les quatre estacions portenyes* de l'argentin Astor Piazzolla, en aquest cas de la mà de l'Orquestra de Cambra de Munic (3 de febrer).

Prat va presentar ahir tot el cicle de concerts i va remarcar que l'arribada de la formació muniquesa no és casual, ja que Adam Fischer compleix dos anys al front de l'orquestra i la seva aposta per Mahler ha arribat a «un punt perfecte», després de dos anys dedicats a interpretar i gravar les simfonies del compositor austríac.

D'altra banda, també va abocar

elogis sobre el violinista japonès Fumiaki Miura, que actuarà a Girona el 24 de maig al costat de la pianista Varvara.

Josep Maria Prat va confirmar que aquest any se superaran els sis-cents abonaments en la capital gironina, una xifra «molt alta» si es compara en població amb altres ciutats i en la qual es reflecteix «una taxa de fidelitat molt elevada».

Prat va explicar a més que Ibercàmera compta amb públic en diferents racons de Girona, amb la qual cosa s'ha convertit en «capil·lar» a les comarques.

A més de les formacions esmentades, la nova temporada comptarà també amb el Cor de Veus d'Oxford, el pianista Gabriele Baldocchi, el quartet Cosmos, el Trio Fortuny i el Cor Madrigal.

Cal tenir en compte que Mireia Barrera oferirà a Girona el seu darrer concert com a directora del Cor Madrigal.

Els preus per als concerts van dels 14 als 82 euros i les actuacions es faran com sempre a l'Auditori de Girona.

Críticaclàssica

Oriol Pérez Treviño

Un 'Messies'
desesperançat

El violinista anglès Daniel Hope ■ ARXIU

Orquestra de Cambra de Zuric & Daniel HopeDirector: Daniel Hope
Palau de la Música, 13 de desembre

No serà el signant qui posi en dubte que Daniel Hope és un dels grans violinistes de l'actualitat. Això no impedeix, però, que un pugui manifestar la perplexitat viscuda a la fi de l'execució del *Messies* (1742) de Georg Frideric Händel. Perplexitat que s'iniciava per l'estrany experiment de Hope de dirigir l'oratori en una funció mixta entre director i concertino, on va passar bona part de la interpretació dirigint amb el seu preciós violí *Guarnerius* aguantat a la mà esquerra i amb l'altra dirigint i tocant arbitràriament de tant en tant, a excepció de la darrera ària, *If God be for us*. La raresa de Hope al capdavant del projecte –potser el més indicat hauria estat tan sols fer de concertino com a “mestre de concert”– va acabar donant un resultat discret,

superficial i mancat de major intensitat dramàtica. Podem imaginar que tampoc s'havien realitzat gaires assaigs entre l'Orquestra de Cambra de Zuric, que Hope dirigeix des de 2016 com a concertino, i el Cor de Cambra del Palau, que va sonar opac, cansat, poc mal·leable en els fragments més florits i, per tant, lluny de les seves millors nits. Tampoc va anar gaire bé per a uns solistes, tots ells destacats noms del panorama europeu, que van mostrar dubtes i inseguretats malgrat retrobar-nos amb la Martina Janková de gran record en la recent *Cenerentola* o el debut al Palau de la mezzo Anna Harvey, de bell i càlid instrument.

Amb una concepció estilística volgudament allunyada de l'historicisme, malgrat l'ús de *timpani* històric, tiorba o guitarra barroca, va ser un *Messies* sense encís i amb poca ànima, lluny de la intenció estètica i teològica de Händel i Charles Jennens, l'autor del llibret.

15 Diciembre, 2018

Aureli Capmany i les nou nades del Cançoner Popular

► Una mirada a l'obra de l'estudiós de la cultura popular catalana i a les cançons de Nadal que va recopilar en un dels seus projectes més agosarats

Aquest any commemorem el 150è aniversari del naixement d'Aureli Capmany i Farrés (Barcelona, 1868-1954), activista i impulsor de la cultura catalana, destacat folklorista i estudiós de les rondalles, les cançons i les danses populars.

La seva filla, l'escriptora i activista cultural Maria Aurèlia Capmany i Farnés (Barcelona, 1918-1991), descriu les qualitats personals del seu pare, que creia que eren essencials per a la música i la cançó: «Tenia, i era notori, uns dots naturals: bona oïda, destresa per fer sonar instruments senzills, com l'acordió per exemple, elements de solfeig, i una bonica veu de baríton. Sentia, a més, una autèntica passió per la música coral i instrumental. Des de molt jove formà part de corals i orfeons, des de l'il·lustre Orfeó Català, del qual fou soci fundador, fins als estudis de cant gregorià, fins als més reduïts i refinats cors de madrigals. Adorava l'òpera, la gran òpera italiana, però també Mozart i fins i tot Wagner, encara que no tant. Liceista assidu, vivia allà mateix, en plena rambla de les Flors, no es perdia, des de les altures, cap estrena, cap pinyol, cap descoberta». La seva passió per la música coral i instrumental el va portar a formar part del grup de persones que fundaren l'Orfeó Català (1891), i hi va participar com a cantaire i, a la vegada, com a membre de la seva junta directiva.

En el seu bagatge hi ha la recopilació de cançons, un dels seus projectes més agosarats: el Cançoner Popular, fruit de la tenacitat, la il·lusió i molta empena. Entre 1901 i 1913, publicà cent cançons,

Any Capmany

La Generalitat va declarar el 2018 Any Aureli Capmany en el 150è aniversari del seu naixement, el 26 de febrer del 1868, al barri del Born de la ciutat de Barcelona, en una família de cistellers.

editades en fascicles -fulls solts de 4 pàgines- que venia al preu de 10 cèntims, amb l'objectiu de donar-hi la màxima difusió i que poguessin ser comprats per totes les persones interessades. Cada fascicle constava d'una primera pàgina amb una il·lustració referida a la cançó i la partitura amb el text, seguia la pàgina 2 amb totes les estrofes, i les pàgines 3 i 4 amb unes notes i comentaris molt explicatius. Cal dir que va tenir una excel·lent cooperació d'artistes, dibuixants i pintors, que li van oferir de forma desinteressada la il·lustració de cada cançó, i que així van mostrar «son afecte vers les cançons populars catalanes».

Cent cançons i tres volums

Posteriorment va reunir aquestes cent cançons i les edità (Barcelona, Tipografia L'Avenç) en tres volums. La *Sèrie I* comprèn de la cançó 1 a la 33 (febrer 1901-abril 1903), la *Sèrie II* de la 34 a la 66 (febrer 1904-abril 1907) i la *Sèrie III* de la 67 a la 100 (agost 1907-diciembre 1913), i al final de les tres hi afegí tres índexs -alfabètic de les cançons, de noms propis i toponímics- i una classificació de les cançons: Amorosa, Bandalers,

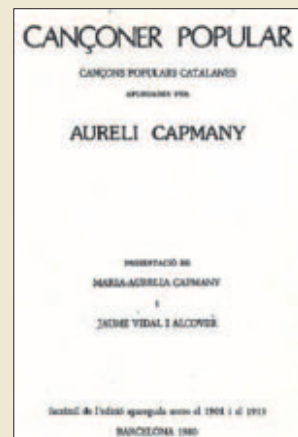
Bressol, Capta, Cavalleresca, Dansa, Divino, Estrambòtica, Històrica, Lladres, Nadal, Passió, Patriòtica, Religiosa i de Tasca-Treball. També hi anotà: «Els beneficis de la venda es destinaran a seguir la col·lecció i el sobrant es cedirà a la Unió Catalanista». Cal remarcar que el dibuix de la portada de l'edició, amb el cavaller Sant Jordi, és de Sebastià Junyent.

La primera sèrie comença amb un escrit seu *Quatre mots de lletra i Sobre poesia popular catalana*, de l'historiador i crític literari Ernest Molinés i Brasés (1868-1940). La segona sèrie segueix un altre escrit seu que titula *Altres quatre mots de lletra i Música Catalana. Cançoner popular*, de Melcior Rodríguez d'Alcàntara i Elias (1855-1919), pianista i crític musical. A la tercera sèrie el seu escrit és *Els quatre mots darrers i La cançó popular*, d'Apel·les Mestres i Oñós (1854-1936), artista polifacètic dedicat al teatre, a la música i a la il·lustració.

El 1980 se'n va fer una reedició facsímil (Barcelona, Ketres Editora S.A.), amb dos escrits introductoris: el primer *Cançons a deu cèntims*, de la seva filla Maria Aurèlia Capmany i Farnés, i el segon *Aureli Capmany i el Cançoner*, de Jaume Vidal i Alcover, on comenta les reflexions i notes de Capmany. Algunes les va recollir directament i altres eren versions de diferents recol·lectors, com Manuel Milà i Fontanals (1818-1884), Marian Aguiló i Fuster (1825-1897) i Francesc Pelagí Briz i Fernández (1839-1889), majoritàriament.

El cicle nadalenc: nou peces

La tasca d'Aureli Capmany s'estén en nombrosos camps de la cul-

15 Diciembre, 2018

Al Cançoner Popular, Aureli Capmany hi va incloure nou cançons sobre el cicle de Nadal

SEGONS LA SEVA FILLA, MARIA AURÈLIA CAPMANY, EL SEU PARE «SENTIA UNA AUTÈNCIA PASSIÓ PER LA MÚSICA CORAL I INSTRUMENTAL»

ra catalana, però a l'entorn de Nadal sembla idoni parlar de la seva relació amb les cançons del cicle nadalenc.

En el Cançoner Popular, hi va incloure nou cançons, totes anònimes tant per la lletra com per la música, referides al cicle de Nadal: *El cant dels ocells* (anotada amb el núm. 1), *El desembre congelat* (18), *La vetlla dels pastors* (19), *El Rabadà* (51), *El Noi de la Mare* (61), *L'adoració dels Pastors* (77), *El dubte de Sant Josep* (91), *Alegria de Sant Josep* (93) i *Fum, Fum, Fum* (96).

► **El cant dels ocells**, amb il·lustració de Josep M. Comas, es coneguda com a *Al veure despuntar* -pel seu incipit literari. És una cançó de melodia alegre, malgrat que musicalment té un caràcter lèngüid. Per la seva estructura rítmica és una cançó de bressol, però pel text s'interpreta en el cicle nadalenc. Les seves 15 estrofes relaten què diuen uns trenta ocells (que s'indiquen amb el seu nom: àliga, rossinyol, canari, pardal, cadenera, pinsà, perdiu, etc.) quan parlen del naixement de Jesús, i es remarca que «Jesús és nat per treure'ns del pecat i dar-nos alegria». Cal tenir en compte que evoca el que diu la tradició que miraculosament la nit de Nadal els animals podien parlar.

► **El desembre congelat**, amb il·lustració d'Alexandre de Riquer. És una melodia alegre i les seves estrofes relaten el naixement de Jesús, amb la Mare de Déu i l'adoració dels Reis, amb un refrany repetitiu en els dos últims versos de cada estrofa. Capmany ens explica que recordava a un cec que, pels anys 1860-1880, anava pels carrers de Barcelona cantant-la, durant les festes de la Puríssima, Santa Lucía i els dies del cicle nadalenc.

► **La vetlla dels pastors**, amb il·lustració de Tomàs Viver. Es tracta d'una cançó que li va cantar una dona gran de Prats de Molló. Segons li va dir, era costum cantar-la en família mentre feien el pessebre. Les estrofes ens parlen de l'Anunciació als pastors, amb un llarg refrany, simpàtic, que dobla el nombre de versos de les estrofes.

► **El Rabadà**, amb il·lustració de J. Altamira. Es tracta d'una melodia alegre, que relata el diàleg entre un jove pastoret i el Rabadà i un grup de pastors que volen anar a Betlem per adorar Jesús. Les respostes del Rabadà són recitades en forma exclamativa. El llenguatge és de personatges senzills, espontanis, amb un clar valor popular.

► **El Noi de la Mare**, amb il·lustració de S. Llobet. Pel ritme de la melodia és una cançó de bressol, però per la seva temàtica és una nadala que ens relata que portaran al Nen Jesús quan vagin a adorar-lo. Les estrofes en forma de diàleg -pregunta i resposta- ens evocuen un ambient pastoral i senzill, a la vegada que nomena productes de la gastronomia popular: mel i mató, panses i figues, nous i olives.

► **L'adoració dels pastors**, amb il·lustració de «S». És una cançó dialogada d'ambient de pastors, senzilla, a l'estil d'El Rabadà, que s'estan preparant per anar a adorar Jesús, però anomenant cada un dels pastorets pel seu nom. El seu llenguatge és ple d'ingenuïtat i senzillesa.

► **El dubte de Sant Josep**, amb il·lustració d'Adrià Gual. És una cançó de ritme moderat en forma de diàleg entre Maria i Josep, parlant de les feines quotidianes. Aureli Capmany anota les semblances amb altres cançons de Milà i Fontanals i de Francesc Pelagi Briz. La melodia que publica és la versió que li cantaren a la Conca de Tremp (Lleida).

► **Alegria de Sant Josep**, amb il·lustració d'Adrià Gual. És una cançó amb refrany que relata les feines de casa que fan Josep i Maria. El refrany és senzill i repetitiu. Capmany també es refereix a les similituds amb altres de Milà i Fontanals i de F. P. Briz.

► **Fum, fum, fum**, amb il·lustració de Pere Torné Esquius, coneguda com *El vint-i-cinc de desembre* pel seu incipit literari, amb un text simpàtic i alegre, un ritme que s'enganxa i fàcil de recordar, i un refrany sonor que repeteix el refrany -com una onomatopeia- entre els versos i al final: «Fum, fum, fum». Es tracta de la cançó recollida pel director, folklorista i compositor Joaquim Pecanins i Fabregas (1883-1948) a Prats de Lluçanès, el 1903. Aquesta melodia formava part d'una col·lecció que es va presentar en la I Festa de

COM A BON RECOMPILADOR I DIVULGADOR DE LA CANÇÓ CATALANA, VA SER UN DELS PIONERS A OFERIR UNA OBRA EN FORMAT DE FASCICLES

la Música Catalana, que organitzava l'Orfeó Català (1904) i guanyà el premi que atorgava el Centre Excursionista de Catalunya. A partir de la seva publicació en diverses revistes, va tenir una gran difusió i ha donat peu a nombroses harmonitzacions i versions corals i instrumentals en diversos idiomes, encara que mantenint sempre el refrany «Fum, fum, fum».

A tall de conclusió

Aureli Capmany estava convençut de la importància de la cultura. La seva forta sensibilitat i el seu interès per donar valor a les cançons populars queda emmarcada en el seu Cançoner Popular. Va fer una obra molt completa: amb el text que considerava com a «poesia popular», la melodia, una il·lustració per complementar-la i, a més, diverses explicacions, comparacions i referències a altres cançoners per donar-li el màxim valor. Tot aquest conjunt -text, melodia i explicacions- són realment útils per conèixer la cultura catalana, i, sobretot com a eina pedagògica per mostrar la singularitat i la personalitat individual i col·lectiva del nostre país.

Com a bon recopilador i bon divulgador de la cançó catalana, que era, també va ser un dels pioners a oferir una obra en un format innovador -en fascicles- i a un preu econòmic per arribar a tots els interessats. La declaració oficial del Govern de la Generalitat de Catalunya de commemorar l'Any Aureli Capmany (2018) ha estat oportuna i merescuda. Ha servit, sobretot, per difondre la seva figura i la seva obra, que, a la vegada, ajuda a donar a conèixer la cultura popular catalana.

Com a guanyadora de la primera edició del Premi Nacional Aureli Capmany (1983), crec que pertoca divulgar la gran tasca que ens va transmetre. I fer tot el possible perquè es valori aquest corpus de cançons catalanes i els estudis sobre la cançó catalana que ens va deixar. És un important patrimoni que tenim al nostre abast.

**Glòria Ballús i Casólvila,
 Doctora en Musicologia**

*Dyango se sincera
abans de l'actuació
al Palau de
la Música*

 PÀGINA 6

“Si t'aparelles, fes-i

Dyango, cantant

BEGOÑA CORZO

Barcelona

José Gómez Romero, Dyango, celebra 50 anys sobre els escenaris amb una gira que el porta de nou a Llatinoamèrica i que el pròxim 20 de desembre recalarà al Palau de la Música de Barcelona. La paraula *retirada* no sedueix aquest referent de la cançó romàntica que es declara devot del jazz i del seu net Izan, que és un calc del cantant Luis Miguel, a qui interpreta en el biopic de l'artista mexicana.

Com se sent als 78 anys?

L'edat es porta al cor, i encara que el tinc cada vegada més vell i en qual-sevol moment pot fer un espetec, si el tens alegre, els anys no importen.

Acaba de rebre un Grammy llatí a l'excel·lència musical. Ja era hora?

M'hi han fet anar tres vegades, i aquest any sí que me l'han donat. Per a mi és el Grammy més bonic perquè és un reconeixement a tot el que has fet a la vida.

El 2014 va dir que es retirava.

Em van operar de l'esquena, del nervi ciàtic. No em veia amb ànims d'estar cada dia a l'escenari, ni anant d'un costat a l'altre. Vaig pensar que ja ho havia fet tot i vaig fer una gira de comiat. Però em van curar i vaig dir, perdonin-me, però em veig obligat a tornar. Estic bé, no em passares i vull morir a l'escenari.

Y ahora qué, que dona títol al seu últim disc, parla d'una ruptura. L'orgull trenca l'amor?

Sí, la majoria de les vegades. És una cançó sobre un parell que estan avorrits al sofà, mirant la tele sense agafar-se les mans ni dient-se t'estimo. Quan estàs en aquesta situació, més val acabar.

Vostè s'ha trobat en aquesta situació?

No, estic casat amb una dona que es mereix tot l'or del món.

Però s'ha casat dues vegades...

De jove era un pocavergonya: tenia novia i la meua dona, la Lidia, la mare dels meus quatre fills. Al final, tot es va saber i em van dir: o cara o creu. Vaig escollir la novia, la Mariona. Quan em vaig quedar vidu, ens vam casar, el 2003.

Estan junts des del 1975, quin és el secret per aguantar tant amb una parella?

Estimar-la. Però no perquè sigui guapa o molt més jove que tu. Aquestes són coses que passen. Hi ha valors molt més importants, com que et mirin com si fossis irreal, que ella pensi que té una joia al costat quan ets un xitxarel·lo que no val res. Però la Mariona sí que és una joia. De vegades vull enxampar-la en algun error, i no n'hi ha. No m'he fet mai la maleta. Me la fa ella, i no m'ha faltat mai res, ni una pasta de dents. Vostè pensarà que soc un pocavergonya, doncs sí...

Veig que no és feminista...

No he fet mai res, només art, però

Dyango en un moment de l'entrevista divendres passat a Barcelona

crec que l'ésser humà, si s'aparella, s'ha d'aparellar de debò. Quan ets jove, tens aquest problema: ets jove. Quan et fas gran t'adones de la joia que pots tenir al costat.

Què oferirà al concert al Palau de la Música?

Al Dyango que cantarà els temes que el públic està esperant. És difícil interpretar cançons inèdites. Quan tens tants discos, la gent et demana els clàssics, i si cantes una cançó nova o dos, es belluguen al seient. El popurri és un gran invent, cantes un

petista i un violinista mediocre. Coneixent l'entrellat de la música i cantant bé com crec que canto, no m'ha pujat mai l'ego. Qualsevol noi jove que em demani una col·laboració sap que pot comptar amb mi.

Haver passat pel conservatori marca la diferència?

És important per estimar la música, però no per la part comercial. Aquest ha estat un dels meus hàndicaps.

S'ha sentit més estimat a Amèrica que aquí?

EL SOL DE MÈXICO

El seu net, Izan Lluas, que interpreta Luis Miguel nen al 'biopic', "és un portent"

GIRA DE COMIAT

Vaig dir que em retirava, però em veig obligat a tornar; vull morir a l'escenari

tros d'aquesta i un altre de l'altra i tens més espai per a altres temes, que també són vells però no tant.

Hi ha cançons que només ha interpretat una vegada?

Sí tens 55 discos, a 12 cançons per disc, si n'hi ha una que triomfa és una sort, si són dues, dona gràcies a Déu. La resta, no les cantes mai més, només el dia de l'enregistrament.

Com s'ho fa per manejar l'ego?

Conec molt bé la música, he estudiat al conservatori, soc un bon trom-

Sí. Quan era més jove deia que a tot arreu m'estimaven molt, però primer vaig triomfar a Amèrica. Aquí eren més de Los Sírex, els Mustang... I sobretot és molt important una bona promoció. A Amèrica tinc deu discos dels antics que encara es venen.

Què opina dels concursos de catalans?

Tots són bons cantants, però tenen la pega que són molt joves. No han pogut escoltar gaire música i

ho de debò”

MANÉ ESPINOSA

sempre n'imiten d'altres. Els falta personalitat.

Què va sentir quan va veure el seu net Izan Lluas a la sèrie *Luis Miguel*, a qui s'assembla tant?

Que és el més bonic del món. Tinc quatre fills, dos van voler ser cantants, en Marcos i en Jordi. Van estudiar música a empentes i rodolons. Però a l'Izan li va sortir sol. Ara comença a tocar el piano. Amb 14 anys, és un portent.

Una carambola del destí, vostè va conèixer Luis Miguel gairebé

L'AMOR DE LA SEVA VIDA

De jove era un pocavergonya, i ara tinc una dona que és una joia, la Mariona

amb l'edat que ara té el seu net.

Sí, jo tenia uns 38 anys i ell, 12. Estàvem a la mateixa discogràfica, ens contractava el mateix productor, teníem el mateix mànager. Sempre estàvem junts. Li vaig ensenyar a tocar la bateria. Quan es va fer més gran ja no el vaig tornar a veure.

L'Izan l'ha conegut?

El meu net estava gravant unes cançons per a la sèrie. Quan Luis Miguel ho va veure va dir: "Sí ets jo...".

Luisito Rey, pare de Luis Mi-

guel, era tal com el retrata la sèrie?

Vam ser amics, i és impossible que fos així, primer perquè era pare, i un pare el que més s'estima és els fills. Allò que deien que el drogava, tot això és una mentida vil, i a més aquest home és mort i no pot defensar-se.

Com veu el futur del seu net?

Això de la música és difícil. I hi ha molt d'ego. Els meus fills són bons, tenen bona veu, canten molt bé. Ho feien molt bé junts, però ara cadascun va per la seva banda. Els seus primers èxits els vaig compondre jo, però arriba un moment que ja no pots continuar tirant d'ells. Ara lluitaria més pel meu net, la veritat.

Quants premis té?

N'he perdut el compte. Un dia els vaig despenjar de les parets. Alguns estan en prestatgeries, d'altres els tenen els meus fills, d'altres en capses... Total, són de purpurina.

I els seus quadres, els penja?

No, en tinc més de 300, al taller i en un traster. He pintat tota la vida, i ara ho faig cada dia, estic en una època molt abstracta.

Trii una banda sonora del moment que viu.

El tema que vaig compondre dedicat al millor saxofonista de Catalunya, Ricard Roda, que va tenir un ictus. Es titula *Torna aviat*. És jazz. Jo, en el fons, soc jazzista. ●

LA GALERIA

Josep Valls

Un sabater singular

Si tot va tal com ha d'anar (ho diu així en Carles Casanovas del grup Port Bo), avui a Figueres es representarà *La balada del sabater d'Ordis*, un gran espectacle musical, poètic i teatral pensat, forjat i compost pel cinètic amic Carles Coll, que, malgrat tot, no està mai quiet. Es tracta d'un dels actes més importants en aquest Any Fages, commemoració dels cinquanta anys de la mort del poeta empordanès, autor d'aquesta obra. És situada a Ordis, on visqué i morí Anton Iglesias (1864-1943), un sabater pegot que perdé el cap per la mort d'un fill i l'abandó de la seva esposa. Un dia deixà la feina, marxà de casa i es dedicà a córrer pels camins de l'Empordà. Quan bufava la tramuntana, la dirigia amb un tros de canya i això serà interpretat per un altre bon amic també, l'Enric Matarrodona, que va ser director d'aquest diari que ara vos té a les mans, director de Televisió Girona i president del Col·legi de Periodistes de Girona. Un polifacè-

'La balada del sabater d'Ordis', un gran espectacle musical pensat, forjat i compost pel cinètic Carles Coll

tic quasi estil Renaixement, l'Enric. Originàriament *La balada del Sabater d'Ordis* és un llibre de poemes de Fages de Climent, publicat l'any 1954, amb pròleg d'Eugeni d'Ors i il·lustracions de Salvador Dalí, company d'escola i amic que fou del poeta. Carles Coll insisteix en el tema. Ho dic perquè l'any 2003 estrenà a Figueres un concert espectacle sobre la mateixa obra de Fages, que portà a diversos pobles i ciutats del país, amb una última representació al Palau de la

Música. Des de fa anys he tingut sempre una bona relació amb en Carles, l'amic músic amb qui es pot parlar de tot. La seva cordialitat i obertura de caràcter és manifesta, evident i sostinguda, es tracta del tema es que es tracta, i aquesta trobo que és una seva característica essencial: l'obertura i interès per molts diversos camps culturals. A més de música, que en sap dos gavadals i mig, s'hi pot parlar de religió, de país, de política, de pintura, de personatges... però tot sovint l'home salta amb gran facilitat a les altes esferes musicals i surten Mussorgski, Saint Saëns, Smetana, Mozart, Liszt... i és que la música sempre juga amb avantatge, perquè és irrefutable. Si hagués de resumir en una frase la vida d'en Carles, que ha resultat ser el promotor particular musical més important i peculiar en aquest nord-est català, seria aquesta: "De l'Empordà, amb la música a coll, arreu del món." A coll (Coll), mai millor dit.

17 Diciembre, 2018

PEL FORAT DEL PANY

Manuel Valls, a Cornellà

La llotja de l'estadi de l'Espanyol ha esdevingut un inesperat escenari de la vida social i política catalana, i si fa una setmana, al derbi, s'hi van trobar personalitats tan diverses com Josep Sánchez Llibre, president de Foment; Salvador Alemany, president d'Abertis i del patronat de la Fundació del Liceu; Curro Espinós, president del Reial Club de Polo, o Luis Castuera, delegat de Defensa a Catalunya, ahir, en la visita del Betis, va ser l'ex-primer ministre de França i alcaldable Manuel Valls qui no es va voler perdre la cita. Va anar-hi convidat per la Fundació del RCD Espanyol, que presideix l'exconseller i exdiputat Antoni Fernández Teixidó, amb qui l'uneix més que una bona amistat. Va estar acompanyat del diputat al Parlament de Ciutadans David Mejía i va compartir xerrada amb Núria Marín, alcaldessa de l'Hospitalet; Francisco Bañeres, fiscal en cap del TSJC, o Mariona Carulla, presidenta del Palau de la Música, entre d'altres. De família obertament culer, Valls es va declarar identificat amb els valors de l'Espanyol.

16 Diciembre, 2018

■ 'El reino', muy real

■ Ya conocemos a los nominados a los premios Goya 2019, y la película interpretada por Antonio de la Torre y dirigida por Rodrigo Sorogoyen se ha convertido en la cinta con más nominaciones, 13 nada más y nada menos, de esta edición, por delante de *Campeones*, la emotiva historia de Javier Fesser. No me sorprende el éxito de *El reino*. No por sus grandes actores y su gran dirección, que también, sino porque refleja con una fidelidad pasmosa la corrupción que ha vivido nuestro país durante años: Gürtel, Malaya, Púnica, Nóos, Palma Arena, caso Palau, y un largo etcétera, todos ellos es *El reino*. Sólo debemos echarle un poquito de imaginación y ahí están. Una historia de España y de nuestra política más cerca de ser un testimonio de una época oscura que una película de ficción. Pero recuerden, la realidad siempre supera a la ficción, y en este caso eso asusta.

LUIS POMAR PORTILLA

Palma

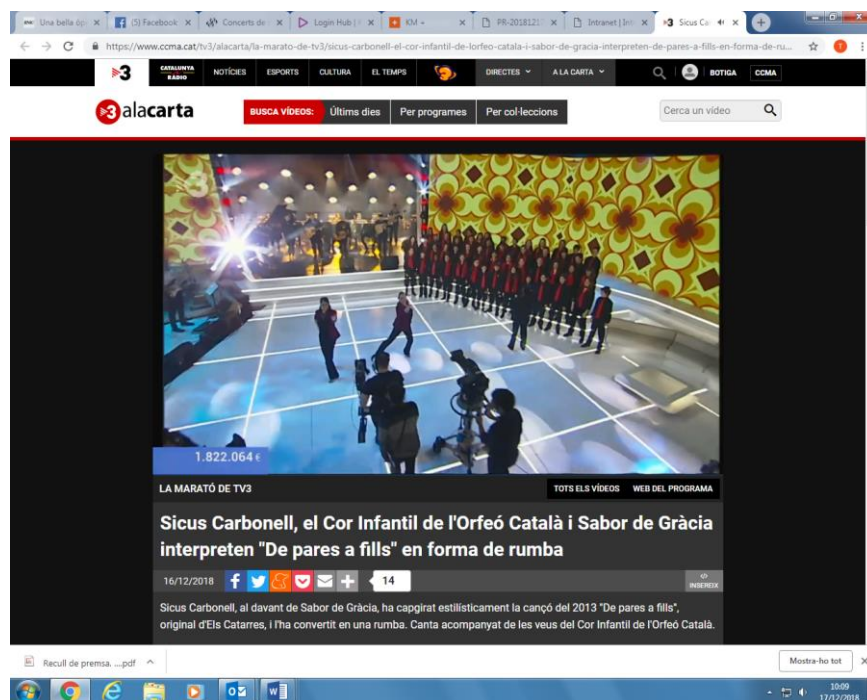
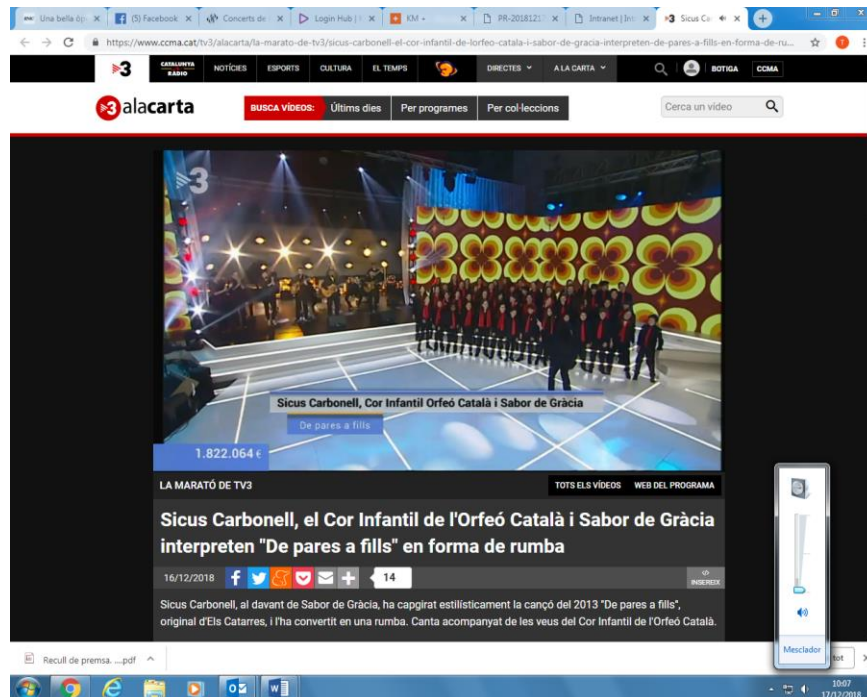
TV3 – La Marató de TV3

16-12-2018

El **Cor Infantil de l'Orfeó Català**, que dirigeix Glòria Coma, va participar a **La Marató de TV3 2018** al costat de Sicus Carbonell i Sabor de Gràcia amb a cançó dels Catarres *De pares a fills*, convertida en una rumba. La cançó també forma part del d'El disc de La Marató de TV3 d'aquest any.

Enllaç:

<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/la-marato-de-tv3/sicus-carbonell-el-cor-infantil-de-lorfeo-catala-i-sabor-de-gracia-interpreten-de-pares-a-fills-en-forma-de-rumba/video/5806464/>

CRÍTICA - ÒPERA

Una bella òpera de Xavier Montsalvatge

BCN CLÀSSICS. Ensemble Orquestra Cadaqués. Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana. Raquel Lojendio, soprano. Marc Sala, tenor. Carles Pachón, baríton. Dir.: Miquel Ortega. *Una voce in off* de Xavier Montsalvatge (en versió de cambra de Miquel Ortega). **PETIT PALAU. 11 DE DESEMBRE DE 2018.**

Si no menystenim la capacitat comunicativa de l'*aplaudímetre*, haurem de concloure que la versió de l'òpera de Xavier Montsalvatge *Una voce in off* va complaure, i molt, l'audiència: quan se superen les mostres de satisfacció amb un escreix tan notable com va ser el cas, alguna cosa rellevant vol dir.

I vol dir amb tota exactitud que l'espectacle ofert va resultar, per a la majoria dels assistents, una grata sorpresa; i fins i tot més que això. Encara que Montsalvatge no va ser mai un compositor avantguardista, o sigui *temible* per a un públic convencional, i a més operístic, també és cert que el seu tan pregonat eclecticisme mai va renunciar a servir una estètica particular, pròpia, gens de concessió, gens deutora d'estètiques fora d'època. I per aquí podien escapar-se determinades reserves. Oimés amb un títol i un argument tan originals i, a més, en un format de cambra –bon treball de Miquel

Ortega de liofilització del gruix orquestral– i, afegit encara, en versió de concert no subtitulat.

Una voce in off és una obra en la qual es conjuminen de manera ideal ofici, originalitat argumental –cal insistir en això–, equilibri, ritme i progressió exactes, i riquesa d'idees musicals. És un tot compacte, de dimensions reduïdes, però compacte en la seva excel·lència global, en el seu tot absolut.

I això alhora es tradueix en capacitat de concitar espectacle, d'oferir expansió lírica de bona llei i de bona i grata audició; hi ha àries, duos i coixí coral d'àmplia volada, en les concretes dimensions, de manera formal semblant a una òpera de gran repertori. La història tan imaginativa i excèntrica –un joc dialogal entre vius, i entre vius i morts– no va dificultar un discurs de rotunda bellesa, en el sentit líric convencional i escolàstic. En definitiva, van resultar quaranta-cinc minuts enriquidors com a descoberta d'una obra rica en substància musical i com a gaudi intrínsec.

I en aquest sentit resulta, per una part, molt elogiable i agraïble que BCN Clàssics hagi fet aquesta proposta i, per una altra, sap greu que el *sistema programador* –considerat de forma global– a casa nostra no estigui atent a més *tresors* patrimonials de tant de valor i tan reconfortants com aquest i que els faci lluir de manera adequada. D'una manera que en aquest cas pel que fa a la part estrictament artística va resultar ben satisfactòria, però força menys en aspectes secundaris de producció, insistim-hi, al marge del fet artístic i fins i tot al marge del fet versió cambrística, com uns programes de mà molt de mínims com a imatge immediata.

Que bé que va cantar Raquel Lojendio en el seu paper de màxim protagonisme, quina línia de cant més elegant i quina veu tan bella conflueixen en el jove tenor Marc Sala i quina rotunditat en el cant del jove baríton Carles Pachón. Brillant, com és habitual, el Cor de Cambra del Palau de la Música, en un treball amb poques dificultats, i autoritat plena de Miquel Ortega conduint-ho tot amb còmoda suficiència.

Imatge destacada: © www.facebook.com/bcnclassics